

Handledning för ombud

vid Svenska Folkdansringens riksstämma

Sammanställd av Inga Cederberg 2023

Innehåll

Om riksstämman	3
Inför riksstämman	6
Under riksstämman	7
Efter riksstämman	11
Ordlista	12

Om riksstämman

Utdrag ur Svenska Folkdansringens stadgar

§ 6 RIKSSTÄMMA

- Mom. 1 Riksstämma är Folkdansringens högsta beslutande instans.
- Mom. 2 Ordinarie riksstämma hålls varje år före september månads utgång.
- Mom. 3 Till riksstämma kallas ombud som representanter för de anslutna föreningarna. Ombud utses distriktsvis bland medlemmarna i de till distriktet anslutna föreningarna. Oavsett storlek har varje distrikt rätt att representeras av 2 ombud. De distrikt som har minst 650 inrapporterade och betalande medlemmar året före stämman har rätt att representeras av ytterligare ett ombud.
- Mom. 4 Varje medlem, stödjande medlem och hedersmedlem har rätt att med yttrande- och förslagsrätt delta i riksstämman.
- Mom. 5 Riksfunktionärer som valts av riksstämma bör närvara vid riksstämman. I övrigt har riksstyrelsen rätt att kalla de personer som bedöms behöva närvara vid riksstämman.
- Mom. 6 Kallelse till ordinarie riksstämma ska sändas till anslutna föreningar och distrikt minst sex månader i förväg.
- Mom. 7 Motioner till ordinarie riksstämma ska vara riksstyrelsen tillhanda senast fem månader före stämmans hållande.
- Mom. 8 Riksstyrelsen ska upprätta förslag till föredragningslista för ordinarie riksstämma. Förslaget ska sändas till ombuden och kallade deltagare senast fem veckor före stämman tillsammans med verksamhets- och revisionsberättelse för det föregående verksamhetsåret samt övriga stämmohandlingar.
- Mom. 9 Till att leda stämmoförhandlingarna väljer riksstämman två stämмоordförande. Dessutom väljs minst två stämmosekreterare samt två protokolljusterare och två rösträknare.
- Mom. 10 Varje närvarande ombud har en röst. Med undantag för vad som anges i § 10 och § 11 fattas beslut med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller det förslag som biträds av tjänstgörande stämмоordförande, utom vid personval då lotten avgör.
- Mom. 11 Röstning sker öppet, om inte annat beslutas.

Mom. 12 Vid ordinarie riksstämma ska förekomma:
Stämmans öppnande samt beslut om dess behöriga utlysande
Fastställande av röstlängd, föredragningslista och arbetsordning
Val av stämmofunktionärer enligt mom. 9 ovan
Behandling av riksstyrelsens och revisorernas berättelser för de föregående verksamhetsåret
Behandling av frågan om ansvarsfrihet för riksstyrelsen och övriga funktionärer
Behandling av propositioner och motioner
Beslut om sektioner och deras verksamhet samt antal ledamöter i varje sektion, samt antal ledamöter i Zornmärkesnämndens sekretariat
Beslut om arvoden, traktamenten och reseersättningar
Fastställande av verksamhetsplan och budget för nästkommande år samt medlemsavgift för året därefter
Val av riksfunktionärer för perioden om två år enligt följande

Vid jämna år väljs:

Riksordföranden och fyra riksstyrelseledamöter
Hälften av antalet ledamöter, varav en ledamot väljs till sammankallande i beslutande sektioner
Två ledamöter, varav en väljs till sammankallande i valberedningen
En revisor och en suppleant
Ordförande i Zornmärkesnämndens sekretariat
Zornmärkesnämndens jury

Vid udda år väljs:

Rikskassör och fyra riksstyrelseledamöter
Hälften av antalet ledamöter i beslutade sektioner
Två ledamöter i valberedningen
En revisor och en suppleant
Sekreterare och ledamot i Zornmärkesnämndens sekretariat
Avslutning

Mom. 13 Riksstyrelsen har rätt att kalla till extra riksstämma. Kallelse till extra riksstämma samt förslag till föredragningslista ska sändas till anslutna föreningar minst en månad i förväg.

Mom. 14 Extra riksstämma ska sammankallas av riksstyrelsen om minst 1/5 av Folkdansringens föreningar kräver det eller om revisorerna kräver det. Uppfyller inte riksstyrelsen inom skälig tid ett sådant krav, ska revisorerna kalla till extra riksstämma.

Mom. 15 Vid riksstämma ska det föras protokoll, vilket ska justeras av respektive tjänstgörande stämмоordförande jämte valda protokolljusterare. Justerat protokoll ska sändas till stämмоombud, föreningar, distrikt och riksfunktionärer senast två månader efter riksstämman.

Utdrag ur instruktioner för riksstyrelsen, revisorer och valberedning

Riksstämman

Kallelse till riksstämman ska utöver vad som anges i stadgarna också sändas till valda riksfunktionärer.

Riksstyrelsen avgör om en riksstämman ska genomföras fysiskt, digitalt eller på annat sätt. Hur stämman ska genomföras meddelas i samband med kallelsen.

Kallelse till riksstämman ska också publiceras i Folkdansringens tidskrift och på hemsidan.

Stämmohandlingarna sänds till samtliga som i normal ordning anmält sitt deltagande i riksstämman. Stämmohandlingarna sänds även till ombud som anmälts till riksstämman minst fem veckor före stämman.

Riksstyrelsen svarar för att en ombudslista upprättas. Förändringar och tillägg till ombudslistan beslutas av riksstämman i anslutning till justeringen av röstlängden.

Observera att det inte finns någon punkt som heter ”övriga frågor” på dagordningen. Du kan alltså inte ta upp en ny fråga på stämman.

Vill distriktet ta upp något, skall det ske genom att distriktet skickar in en motion till stämman.

Inför riksstämman

Samtliga distrikt utser sina ombud vid sitt årsmöte alternativt vid ett medlemsmöte. Det är viktigt att ombuden känner sitt distrikt och vilka frågor som är viktiga för dem. Man ska också vågar framföra åsikter inför andra om så behövs vid riksstämman.

När handlingarna inför riksstämman är offentliga, är det dags för ombuden att noga läsa igenom handlingarna och diskutera innehållet.

Det är även bra att läsa riksorganisationens stadgar (finns på hemsidan).

Varje distrikt väljer själva hur man ska få fram distriktets åsikt i olika frågor. (medlemsmöte i distriktet eller att styrelsen fattar beslut).

Det är inte ombudens personliga åsikt som ska framföras utan distriktets.

Att det är bra att känna till vad distriktet tycker, är extra viktigt då det under riksstämman kan komma motförslag eller tilläggsförslag från ombuden. Då måste ombuden ta ett snabbt beslut om vad som är bäst, för dem och hur man ska rösta.

Under riksstämman

Riksstämman består av två delar,

1) Dåtid

Att gå igenom styrelsens berättelse om vad som skett föregående år. Ombuden ska godkänna denna del.

2) Framtid

Att gå igenom riksstyrelsen förslag till verksamhetsplan och budget med mera för kommande år, samt välja personer till de olika förtroendeuppdragen. Ombuden ska (efter eventuella ändringar) rösta igenom/godkänna alla förslag.

Beslutsgång

- Ärendet presenteras
- Mötesordföranden lämnar ordet fritt
- Diskussion och eventuella förslag framkommer
- Mötesordföranden sammanfattar debatten och ställer förslag/yrkanden mot varandra om flera sådana finns
- Beslut

Röstningsförfarande

Finns det flera yrkanden, som framkommit under mötet, ställs dessa mot varandra, kan bli flera omröstningar tills man har ett förslag kvar, som ställs mot riksstyrelsens förslag, så man kan rösta och få fram ett slutligt beslut i frågan.

Dåtid

Ombuden har rätt att ställa frågor om man inte anser att man fått svar nog i den skriftliga delen av handlingarna.

Det är riksstyrelsens berättelse, du kan alltså inte kräva ändringar i berättelsen, utan om du anser att något tillägg/strykning ska göras blir det noterat i protokollet.

Revisorerna har i sin revisionsrapport föreslagit ansvarsfrihet för riksstyrelsen (revisorerna kan också föreslå att neka riksstyrelsen ansvarsfrihet, om de anser att riksstyrelsen **grovt** misskött sitt uppdrag och på ett sådant sätt att det kan skada organisationen)

Ombuden beslutar utifrån revisorernas förslag.

Om majoriteten av ombuden inte tycker att riksstyrelsen ska ha ansvarsfrihet innebär det att man avsätter hela riksstyrelsen och en helt ny styrelse ska väljas inför kommande år. Även om personen har ett år kvar på sin mandattid.

Man måste då också vara beredd att kanske själv att ställa upp som förtroendevald för det kommande året.

Framtid

Det är här som de stora diskussionerna ska ske.

- Vad vill vi?
- Hur utvecklas vi?
- Osv.

Ärenden som behandlas är:

- Motioner
- Propositioner
 - Verksamhetsplan
 - Budget
- Val av personer till förtroendeuppdrag

Motioner:

Motionerna som har inkommit från distrikten/föreningarna har diskuterats i riksstyrelsen och riksstyrelsen har skrivit ett svar på densamma.

Under riksstämman kan företrädare för den som inlämnat motionen framföra ännu tydligare vad man vill med motionen. (Man talar för sin sak)

Riksstyrelsen har utsett en representant som framför riksstyrelsens svar. Kan även förekomma att man här informerar om hur man har resonerat i frågan.

Riksstyrelsen har också lagt ett förslag till beslut:

- Att tillstyrka motionen
Man håller med om det som står i motionen och tänker göra det som behövs, utifrån varje enskilt fall
- Att avslå motionen
Man håller inte med om det som står i motionen, och tänker inte göra något
- Att anse att motionen är besvarad
Endera var motionen en fråga, som riksstyrelsen besvarat skriftligt och därmed anser man att motionen är besvarad och något mera behövs inte, eller så har riksstyrelsen tagit till sig motionen och lagt en egen proposition i ärendet, som åtgärdar det som motionärer åberopar.

Efter det kan övriga ombud också få begära ordet och kommentera motionen och svaret.

Lägga till något i förslaget till beslut, eller avslå den helt

Sedan är det dags för beslut.

Propositioner

Riksstyrelsens förslag som riksstämman ska fatta beslut om, här kommer bland annat

- Medlemsavgiften
- Antalet sektioner
- Stadgeändringar
- Verksamhetsplan

Här är någon i riksstyrelsen fördragande och berättar vad riksstyrelsen vill att riksstämman ska fatta beslut om.

Förslag till beslut är alltid att riksstämman ska tillstyrka beslutet (med andra ord godkänna det som riksstyrelsen föreslår)

Efter varje proposition är det möjligt för ombuden att begära ordet och ställa en fråga, föreslå något annat och så vidare
När alla sagt sitt är det dags för beslut.

Om det har framkommit andra förslag än det riksstyrelsen föreslagit, sker röstning, och förslagen ställs emot varandra. (Riksstyrelsen kan också välja att dra tillbaka sitt förslag till förmån för ett av de nya förslagen). Det förslag som fått flest röster är det beslut som kommer att gälla.

Verksamhetsplan

Här presenterar oftast ordföranden riksstyrelsens förslag till vad som ska ske det närmaste året, och lite på sikt vad som kommer att ske.

Här är det extra viktigt att du som ombud gör din röst hörd, så att organisationen arbetar i den riktning som ni i ditt distrikt vill att organisationen ska göra.

Det är här alla idéer ska fram, så att vi utvecklas som organisation.

Vill du att organisationen arbetar mera med något speciellt ämne eller arrangerar något?
Finns det nytänkande och nya kreativa idéer i planen så att organisationen hänger med i samhället och är en relevant organisation?

När alla har fått säga sitt, är det dags för beslut.

Nu sammanfattar mötesordföranden alla förslag som inkommit och om dessa ska läggas till verksamhetsplanen, eller inte.

Sedan fastställer man planen.

Den här planen kan du alltså påverka och vad det kommer att stå i den, till skillnad mot verksamhetsberättelsen.

Budget

Dags för beslut om budget, oftast är det rikskassören som föredrar den föreslagna budgeten och förklarar hur riksstyrelsen har resonerat.

Om det under de tidigare punkterna kommit fram olika förslag som kan kosta mycket pengar, kan det hända att riksstyrelsen har haft en kort överläggning för att justera budgeten, utifrån de nya förutsättningarna.

Även här är det fritt fram för diskussion och ändringar i förslaget, innan det är dags för beslut.

Val av personer till förtroendeposter

Nu är det dags att välja personer till riksstyrelsen, sektioner, revisorer och valberedning

Valberedningen har arbetat under hela året med att ta fram kandidater till de olika förtroendeuppdragen som finns inom organisationen.

Presentation av personerna som ska väljas och de personer som kvarstår (har ett år kvar på sin mandatperiod) har skickats ut tillsammans med övriga handlingar.

Om man så önskar kan man tillfråga en annan person om den är villig att ställa upp som motkandidat till den av valberedningen föreslagna personen.

OBS! Det är då du som tillfrågar personen om den ställer upp, inte valberedningen.

När man senast ska lämna in namnförslag (nomineringstid), meddelas i början av riksstämman.

Om det finns flera namnförslag till ett speciellt förtroendeuppdrag, blir det omröstning. Då det gäller personer, och de personerna oftast är på plats, är det lämpligaste att omröstningen sker via sluten votering.

Då är omröstningen helt anonym, så ingen påverkan sker eller att det blir repressalier i efterhand.

Efter riksstämman

Nu är det dags att rapportera hemma vad som hände på riksringsstämman, vilka beslut som fattades och så vidare

Det kan ju hända att distriktet inte tycker om besluten som fattats i demokratisk anda vid riksstämman, och då kan man till nästa år skriva en motion om att man vill riva upp beslutet, alternativt ändra något. Men under tiden får man leva med det fattade beslutet.

Demokrati!

Varje distrikt väljer själv hur återrapporteringen från riksstämman sker, men det viktiga är **att** den sker! Så alla vet vilka beslut som är fattade.

Det är också viktigt att korrekt återge hur besluten fattades, om det inte var det i förväg utskickade förslaget till beslut som röstades igenom/valdes.

Det justerade protokollet från riksstämman skickas ut till samtliga distrikt så snart det är klart, dock senast två månader efter riksstämman.

Ordlista

Absolut majoritet	<u>mer</u> än hälften av rösterna
Acklamation	beslut fattas med ja-rop (man ropar aldrig nej till förslag)
Adjungera	utse person att tillfälligt delta i t.ex. ett sammanträde
Ajournera	göra ett avbrott i ett möte
Ansvarsfrihet	prövas på årsmötet/riksstämman då årsredovisningen behandlas.
Arbetsordning	dokument som visar tider, regler för yttranderätt etc.
Attestera	godkänna utbetalning genom att signera faktura/utbetalningsorder
Avslagsyrkande	krav om att ett förslag ska avslås
Balansräkning	sammanställning av tillgångar, skulder och eget kapital, är en del av bokslutet
Beslutsmässig	när församlingen uppfyller t.ex. stadgarnas krav på hur många som ska vara närvarande för att beslut ska bli giltiga
Beslutsprotokoll	protokoll som endast innehåller beslut
Bokslut	innehåller balans- och resultaträkning
Bordläggning	avgörandet av ett ärende uppskjuts till kommande möte
Budget	sammanställning av förväntade inkomster och utgifter
Dagordning	förteckning över frågor som ska behandlas
Delegat	ombud
Delegera	överlåta till annan att fatta beslut, OBS! ansvaret finns alltid kvar hos den som delegerar
Diskussionsprotokoll	utöver besluten finns även diskussionerna kring de olika ärendena redovisade
Enhälligt	beslut alla är överens om
Enkel majoritet	<u>mer</u> än hälften av rösterna
Firmatecknare	personer som har rätt att teckna avtal mm. I föreningen /organisationens namn
Fullmakt	intyg som utvisar vilken rätt en person har t.ex. att hämta ut rekommenderade brev
Fyllnadsval	sker när någon lämnar sitt uppdrag före utgången av mandattiden
Föredragande	den som redogör för ett ärende
Föredragningslista	se dagordning
Försöksvotering	tillgrips för att om möjligt undvika rösträkning, handuppräkning i stället för röstsedlar
Förtroendevald	person som utsetts av riksstämman till en position i organisationen
Förvaltningsberättelse	se verksamhetsberättelse
Handuppräkning	form av omröstning då votering är begärd
Ideell förening	Svenska Folkdansringen är en ideell förening, en organisationsform som har vissa lagar och förordningar att hålla sig inom.
Interimsstyrelse	tillfällig styrelse, används ofta då föreningen bildas, interimsstyrelsen fungerar tills en ordinarie styrelse valts
Justerare	person som valts för att med sitt namn intyga att protokollet är korrekt skrivet.

Jäv/jävig	då person är direkt berörd av ett beslut och därför inte ska delta i beslutet (personen bör inte heller närvara när ärendet diskuteras)
Konstituera	när t.ex. en styrelse beslutar om fördelningen av uppdrag
Kvalificerad majoritet	ofta två tredjedels eller tre fjärdedels majoritet, av röstberättigade ombud röstar lika,
Lika röstetal	då två eller flera förslag fått lika många röster, ofta har då mötes-/styrelseordföranden utslagsröst
Majoritet	röstövertikt
Mandat / mandattid	uppdrag och hur länge personen är vald för uppdraget
Minoritet	röstundervikt
Misstroendevotum	uttalande om att stöd för t.ex. styrelsen eller person i styrelsen saknas (motsats till förtroendevotum)
Motion	skriftligt förslag, till riksstämman som har inlämnats inom förutbestämd tid, och som ska besvaras av styrelsen under mötet.
Omröstning	rösträkning (votering)
Ordningsfråga	kan ställas när som helst under mötet, t.ex. begära paus, ifrågasätta mötesordförandens agerande, får inte bli ett debattinlägg.
Paragraf	del av t.ex. stadgar eller punkter i ett protokoll
Per Capsulam	omröstning via telefon, brev, e-post, SMS. Personer med beslutsrätt i ärendet svarar enskilt på ett förslag utan att träffas/diskutera ärendet.
Plenum	möte dit alla kallas
Procedurfråga	kan gälla hur man ska gå tillväga vid t.ex. vid ett beslut
Proposition	Ärende/förslag från styrelsen som det ska beslutas om
Protokoll	Formella anteckningar från ett möte, som atteras av den som skrivet det samt mötesordföranden och även oftast av utsedda justerare
Protokollsutdrag	del av protokoll om en eller flera paragrafer, som visar beslut, t.ex. firmatecknare, teckning av bank osv. ett protokollsutdrag ska alltid vara vidimerat av minst en person.
Relativ majoritet	det förslag bland minst tre som fått flest röster, men mindre än hälften av rösterna
Remiss	hänskjutande av ärende för yttrande eller för utarbetande av nytt förslag
Replik	kort bemötande av föregående inlägg i debatten, får ej utvecklas till ett debattinlägg
Reservation	avvikande åsikt, som skrivs in i protokollet
Resolution	uttalande
Resultaträkning	sammanställning över intäkter och utgifter, är en del av årsredovisningen
Revision	det som revisorerna gör, kontrollerar att styrelsen och övriga förtroendevalda har följt stadgar, arbetsordningar och fattade beslut under året, samt att bokföringen är upprättad enligt god redovisningssed (m.a.o. följer de lagar och föreskrifter som en ideell förening måste följa)
Revisionsberättelse	redogörelse från revisorerna efter granskning av verksamheten, innehåller även förslag om tillstyrkande av ansvarsfrihet.

	Anser revisorerna att styrelsen har brutit mot sina åtaganden, kan de avråda från ansvarsfrihet.
Räkenskapsår	bokföringsår – oftast kalenderår
Röstlängd	förteckning över röstberättigade ombud
Rösträknare	person som vid omröstning (votering) ska räkna hur många röster respektive förslag får (ofta samma personer som är justerare)
Sluten omröstning	röstningen sker via slutna sedlar och därmed anonymt. Förekommer oftast vid personval, när två personer finns att rösta på.
Stadgar	organisationens ”lag”
Streck i debatten	begärs ibland för att förkorta en debatt, när streck satts får inga ytterligare talare anmäla sig
Suppleant	person som ersätter ordinarie ledamot. Suppleanten ska vara vald som suppleant till ett visst organ alt. person (personlig suppleant)
Talarlista	förteckning över de som begärt ordet
Tidsbegränsning	den tid som längst får användas vid ett debattinlägg
Tilläggsförslag	förslag som knyter an till förslaget som tidigare lagts
Utslagsröst	ordföranden har ofta en sådan röst när röstetalet är lika
Valberedning	grupp av personer som förbereder valen av personer till det olika posterna som ska tillsättas
Verksamhetsberättelse	Textdelen av årsredovisningen
Verkställande utskott (VU)	mindre grupp utsedd inom styrelsen med uppgift att bereda ärenden och att besluta inom ramar som styrelsen fastställt
Votering	rösträkning
Yrka	föreslå något
Årsredovisning	består av två delar en textdel (verksamhetsberättelsen) och bokslutet, vilken undertecknas av styrelsen och föreläggs riksstämman
Återremiss	yrkande om att förslaget ska gå tillbaka till förslagsställaren för ytterligare beredning
Öppen votering	oftast handuppräknning, och således ej anonymt hur man röstar.